

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Συνήγορος του Πολίτη»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η εκπόνηση ενός νέου νομοθετικού πλαισίου για τον Συνήγορο του Πολίτη έχει καταστεί αναγκαία για τρεις κυρίως λόγους:

Κατ'αρχάς λόγω της συνταγματικής κατοχύρωσης της Αρχής από τη Ζ' Αναθεωρητική Βουλή. Η διάταξη του άρθρου 103 παρ. 9 του Συντάγματος προβλέπει ότι «νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες του «Συνήγορου του Πολίτη» που λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή». Παράλληλα, στο άρθρο 101Α του Συντάγματος ο αναθεωρητικός νομοθέτης έθεσε τους βασικούς κανόνες που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις του Συντάγματος, μεταξύ των οποίων και το ήδη αναφερθέν άρθρο 103 παρ. 9. Κατά δεύτερο λόγο, η Βουλή ψήφισε πρόσφατα διατάξεις που περιέχουν ρυθμίσεις κοινές (ν. 3051/2002) για όλες τις συνταγματικώς κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές.

Το παρόν νομοσχέδιο αποσκοπεί συνεπώς να εξειδικεύσει ή να συμπληρώσει, όπου αυτό καθίσταται αναγκαίο, τις γενικές συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις. Τέλος, η σχεδόν πεντάχρονη εμπειρία που έχει συσσωρευθεί από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας της Αρχής (Απρίλιος 1998), καθιστά επίσης επιτακτική την ανανέωση του νομοθετικού πλαισίου του Συνήγορου του Πολίτη, προκειμένου να αξιοποιηθεί η εν λόγω εμπειρία. Η ανανέωση αυτή ωστόσο δεν συνεπάγεται ρήξη με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς που διέπει την Αρχή (ν. 2477/1997). Οι περισσότερες από τις προγενέστερες διατάξεις διατηρούνται και επαναλαμβάνονται χάριν της συνοχής του νομοθετικού καθεστώτος της Αρχής. Η καθημερινή πρακτική εμπειρία από τη δραστηριότητα του Συνήγορου του Πολίτη απέδειξε ότι συνέβαλαν θετικά στην ομαλή λειτουργία της Αρχής.

Με το παρόν νομοσχέδιο, η Αρχή διατηρεί τα δύο βασικά διακριτικά της γνωρίσματα σε σχέση με τις υπόλοιπες συνταγματικές ανεξάρτητες αρχές: το μονοπρόσωπο χαρακτήρα της, καθώς και τη διαμεσολαβητική και ελεγκτική της αρμοδιότητα, οι οποίες συνεχίζονται να ασκούνται με την έκδοση μη εκτελεστών διοικητικών πράξεων. Από την άλλη πλευρά επέρχεται, ωστόσο, μια σημαντική διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Αρχής σε δύο κατευθύνσεις: αφενός διευρύνεται το φάσμα των «δημοσίων υπηρεσιών» που υπάγονται στον έλεγχο του Συνήγορου του Πολίτη, αφετέρου η Αρχή αναλαμβάνει και καθήκοντα Συνήγορου του Παιδιού. Η δεύτερη καινοτομία είναι άκρως σημαντική, δεδομένου ότι η Αρχή, προασπιζόμενη τα δικαιώματα του παιδιού, θα μπορεί πλέον να παρεμβαίνει διαμεσολαβητικά και σε σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, πράγμα το οποίο, ως προς τις υπόλοιπες αρμοδιότητες του Συνηγόρου, επιτρέπεται μόνο κατ'εξαίρεση, όπως άλλωστε ισχύει και στο υπό κατάργηση νομοθετικό καθεστώς.

Ειδικότερα:

ΑΡΘΡΟ 1

Με την παρ. 1 διατηρείται η διαμεσολαβητική αρμοδιότητα

του Συνήγορου του Πολίτη, μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Στην Αρχή ανατίθεται επίσης η αποστολή της προάσπισης και προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού.

Με την παρ. 2 τίθενται τα κριτήρια επιλογής των Βοηθών Συνηγόρων. Το θεσμικό καθεστώς των Βοηθών Συνηγόρων στη βασική του σύλληψη, ως βαθμίδα ενδιάμεση μεταξύ του Συνήγορου του Πολίτη και του προσωπικού της Αρχής, διατηρείται, αυξάνεται όμως ο αριθμός των Βοηθών Συνηγόρων από τέσσερις σε πέντε, προκειμένου ο νέος Βοηθός Συνήγορος να επικουρήσει τον Συνήγορο του Πολίτη στην άσκηση των νέων καθηκόντων του ως Συνήγορου του Παιδιού. «Επικουρώντας» τον Συνήγορο του Πολίτη, οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν αποτελούν μέλη της Αρχής, η οποία ως ελέγχθη παραμένει μονοπρόσωπη, απολαμβάνουν προσωπικής ανεξαρτησίας σύμφωνα με το ν. 3051/2002 (άρθρο 3 παρ. 3), ο οποίος και σε άλλες διατάξεις (άρθρο 3 παρ. 7, άρθρο 4 παρ. 3 και 8) τους εξομοιώνει με τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών. Έτσι, το ανεύθυνο και ακαταδίωκτο που θεσπίζεται υπέρ του Συνηγόρου περιλαμβάνει και τους Βοηθούς Συνηγόρους.

ΑΡΘΡΟ 2

Λόγω της στενής σχέσης εμπιστοσύνης που πρέπει να συνδέει τους Βοηθούς Συνηγόρους με τον Συνήγορο, αυτοί διορίζονται μετά από πρότασή του, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, εφόσον αδυνατεί πρόσκαιρα να εκτελέσει τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρώνεται από έναν από τους Βοηθούς Συνηγόρους τον οποίο έχει ορίσει προηγουμένως ο ίδιος.

Στην παρ. 3, δεδομένης της εκ του ν. 3051/2002 τετραετούς θητείας του, ο Συνήγορος του Πολίτη παύεται μόνο για ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων λόγω πνευματικής και σωματικής ανικανότητας. Οι Βοηθοί Συνήγοροι παύονται μετά από πρόταση του Συνήγορου του Πολίτη και απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, για ανικανότητα ή ανεπάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους. Η λήξη της θητείας του Συνήγορου του Πολίτη, πρόωγη ή κανονική, επιφέρει αυτοδικαίως και τη λήξη της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων. Προκειμένου όμως να εξασφαλισθεί η συνέχεια στη λειτουργία της Αρχής, οι Βοηθοί Συνήγοροι εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους, έως ότου επιλεγούν οι διάδοχοί τους από τον νέο Συνήγορο, για μια μεταβατική περίοδο που δεν δύναται πάντως να υπερβεί τους τρεις μήνες από το διορισμό του νέου Συνήγορου του Πολίτη.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι κατά τη διάρκεια της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή η εν γένει ανάληψη καθηκόντων στο Δημόσιο. Η μοναδική εισαγόμενη εξαίρεση είναι αυτή που ήδη καθιερώνει, υπέρ των απλών μελών των ανεξαρτήτων αρχών, ο ν. 3051/2002 (άρθρο 3 παρ. 5), επιτρέποντας την άσκηση καθηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

ΑΡΘΡΟ 3

Η παρ. 1 καθορίζει τους φορείς που ελέγχονται από τον Συνήγορο του Πολίτη. Η εμπειρία από τη λειτουργία της Αρχής επιβάλλει μια προσεκτική διεύρυνση των φορέων του Δημοσίου, οι οποίοι υπάγονται στη διαμεσολαβητική της αρμοδιότητα. Έτσι, ο Συνήγορος του Πολίτη συνεχίζει να είναι αρμόδιος για θέματα που ανάγονται στις υπηρεσίες: α) του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, γ) των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Προστίθενται με το παρόν νομοσχέδιο και τα εξής: δ) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται από αυτό κατά ποσοστό τουλάχιστον 51%, καθώς και οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, στις οποίες ο ΟΤΑ κατέχει το 51% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου. Εξαιρούνται οι τράπεζες και το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Όπου στο παρόν νομοσχέδιο αναφέρεται ο όρος «δημόσια υπηρεσία» ή «δημόσιες υπηρεσίες» νοούνται οι αναφερόμενες στην παρούσα παράγραφο. Τέλος, σημαντικότερη καινοτομία εισάγει το παρόν νομοσχέδιο, αναθέτοντας την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού στον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος καθίσταται αρμόδιος και για θέματα που ανάγονται σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού.

Στην παράγραφο 2 καθιερώνονται δημόσιες αρχές ή κατηγορίες υποθέσεων που κατ'εξαιρέση δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Συνήγορου του Πολίτη. Σκοπός των εξαιρέσεων αυτών είναι άλλοτε μεν να αποφευχθεί η ανάμειξη της Αρχής σε θέματα που ανήκουν στην πολιτική ευθύνη της κυβέρνησης ή εντάσσονται στο σκληρό πυρήνα του κράτους, άλλοτε δε να διαφυλαχθεί η αρχή της διάκρισης των εξουσιών ή η ανεξαρτησία των άλλων ανεξάρτητων αρχών. Τέλος, η εξαίρεση των θρησκευτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπαγορεύεται από το γεγονός ότι είναι και φορείς του δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας. Συγκεκριμένα, δεν υπάγονται στη διαμεσολαβητική και ελεγκτική αρμοδιότητα της Αρχής οι υπουργοί και υφυπουργοί ως προς τις πράξεις που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας, τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δικαστικές αρχές, οι στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα, που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για δραστηριότητες που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική ή στις διεθνείς σχέσεις της Χώρας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι ανεξάρτητες αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κρατική ασφάλεια. Δεν υπάγονται επίσης στην αρμοδιότητά του θέματα που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών.

Στην παράγραφο 3 καθιερώνεται η αρμοδιότητα του Συνήγορου του Πολίτη να ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας ατομικό ή συλλογικό: i) προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο, ii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση

που επιβάλλεται από τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση, iii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη, iv) ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

Στην παράγραφο 4 καθιερώνεται υποχρέωση του Συνήγορου του Πολίτη να μην επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστικής αρχής.

Στην παράγραφο 5 καθιερώνεται η ευχέρεια του Συνήγορου του Πολίτη να αναθέτει με απόφασή του αρμοδιότητες στους Βοηθούς Συνηγόρους, το έργο των οποίων επίσης εποπτεύει και συντονίζει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι διατάξεις της παραγράφου 5 ρυθμίζουν τα της ετήσιας έκθεσης την οποία υποβάλλει ο Συνήγορος του Πολίτη κάθε Μάρτιο στη Βουλή. Ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει το έργο της Αρχής, παρουσιάζει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις. Η έκθεση υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής, συζητείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου. Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και να κοινοποιεί στον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

ΑΡΘΡΟ 4

Στην παρ. 1 προσδιορίζεται ο κύκλος των προσώπων, φυσικών ή νομικών, που δικαιούνται να υποβάλουν αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη.

Στην παρ. 2 παρέχεται η δυνατότητα στον Συνήγορο του Πολίτη, ελλείψει αναφοράς, να διενεργεί αυτεπάγγελτες έρευνες. Η χρησιμότητα αυτής της διάταξης αναδεικνύεται κυρίως στις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι θιγόμενοι τελούν σε συνθήκες αντικειμενικής αδυναμίας ή δυσχέρειας (π.χ. φυλακές, ψυχιατρεία κ.τ.λ.) να υποβάλουν αναφορά.

Η παρ. 3 απαγορεύει στον Συνήγορο του Πολίτη να επιληφθεί περιπτώσεων, κατά τις οποίες η επίμαχη διοικητική πράξη έχει δημιουργήσει δικαιώματα ή ευνοϊκές καταστάσεις υπέρ τρίτων, που ανατρέπονται μόνο με δικαστική απόφαση. Έτσι αποφεύγεται η ανάμειξη της Αρχής σε σχέσεις μεταξύ ιδιωτών. Εισάγονται ωστόσο δύο εξαιρέσεις: α) όταν η διοικητική παρανομία είναι προφανής, οπότε στην πραγματικότητα ο Συνήγορος ελέγχει απλώς τη Διοίκηση και β) η υπόθεση έχει σχέση, κατά το κύριο αντικείμενό της, με την προστασία του περιβάλλοντος.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι για την υποβολή αναφοράς δεν πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα που να υπερβαίνει τους 6 μήνες, αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων της διοίκησης για τις οποίες προσφεύγει στον Συνήγορο. Η υποβολή πάντως της αναφοράς δεν αναστέλλει τις προθεσμίες για την άσκηση ενδίκου μέσου ή βοηθήματος. Δεν αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή αναφοράς η άσκηση διοικητικής προσφυγής. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί πάντως εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να το ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο, προτού ο ίδιος επιληφθεί

της υποθέσεως. Σε περίπτωση που ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται του θέματος πριν αποφασίσει το αρμόδιο όργανο ή παρέλθει άπρακτη προθεσμία τριών μηνών από την άσκηση της προσφυγής. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προφανώς αόριστη, αβάσιμη ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.

Στην παρ. 5 παρέχεται στον Συνήγορο του Πολίτη η ευχέρεια να ζητά τη συνδρομή εξειδικευμένων ελεγκτικών σωμάτων της Διοίκησης και κυρίως του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί επίσης να διενεργεί ο ίδιος συγκεκριμένες ερευνητικές πράξεις. Μπορεί, ειδικότερα, να ζητά από τις δημόσιες υπηρεσίες κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Κατά την εξέταση εγγράφων και άλλων στοιχείων, που βρίσκονται στη διάθεση δημοσίων υπηρεσιών, δεν μπορεί να αντιταχθεί ο χαρακτηρισμός τους ως απόρρητο, εκτός εάν πρόκειται για έγγραφο ή άλλο στοιχείο που χαρακτηρίζεται ως απόρρητο και αφορά την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

Η εγγύηση αυτή κρίνεται απαραίτητη, λόγω του σημαντικού χαρακτήρα των κρατικών μυστικών που προστατεύει εν προκειμένω το απόρρητο. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο την έρευνα. Η μη σύμπραξη δημόσιας υπηρεσίας στη διεξαγωγή της αποτελεί αντικείμενο ειδικής έκθεσης του Συνήγορου του Πολίτη προς τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό.

Όταν ο Συνήγορος του Πολίτη δρα για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, έχει τη δυνατότητα να εξετάζει και ιδιωτικά έγγραφα, με την υποχρέωση να διασφαλίζει τα ιδιωτικά και επαγγελματικά απόρρητα των ιδιωτών. Εάν ιδιώτης αρνείται να παράσχει τα παραπάνω στοιχεία, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητά τη συνδρομή της εκάστοτε αρμόδιας αρχής.

Στην παρ. 6 προβλέπεται ότι μετά το πέρας της έρευνας ο Συνήγορος του Πολίτη, εφόσον το απαιτεί η φύση της υπόθεσης, μπορεί να συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες, διαμεσολαβεί δε με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος του πολίτη. Από την εμπειρία της μέχρι σήμερα λειτουργίας της Αρχής έχει αποδειχθεί ότι η εκπόνηση πορίσματος, το οποίο μάλιστα απευθύνεται στον Υπουργό, δεν είναι αναγκαία σε κάθε περίπτωση. Είναι σκόπιμο λοιπόν η εκπόνηση πορίσματος να αφεθεί στην κρίση της Αρχής, εφόσον τούτο απαιτείται από τη φύση της υπόθεσης.

Στις προτάσεις του προς τις υπηρεσίες ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να θέτει προθεσμία, μέσα στην οποία οφείλουν να τον ενημερώσουν για τις ενέργειες τους σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεών του ή για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεών του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

Στην παρ. 7 αναφέρονται οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη όταν έχει κατατεθεί αναφορά εναντίον ιδιώτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αρχής να προασπίζεται τα δικαιώματα του παιδιού. Ειδικότερα, όταν οι συνθήκες λειτουργίας ενός νομικού

προσώπου ιδιωτικού δικαίου προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να προτείνει τα αναγκαία οργανωτικά και λειτουργικά μέτρα. Το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ενημερώσει την Αρχή για τα μέτρα που έχει λάβει ή προτίθεται να λάβει, εντός της προθεσμίας που του έχει ταχθεί. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεών του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

Στην παρ. 8 καθιερώνεται υποχρέωση του Συνήγορου του Πολίτη να ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υπόθεσής του.

Στην παρ. 9 ορίζεται ότι το προσωπικό της Αρχής υπέχει καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία των οποίων λαμβάνουν γνώση στο πλαίσιο της έρευνας και είναι απόρρητα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή εξαιρούνται από το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, κατά τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και κάθε άλλη συναφή διάταξη.

Στην παρ. 10 προβλέπονται κυρώσεις, καθώς και κυρωτικές διαδικασίες που ακολουθούνται σε βάρος λειτουργών, υπαλλήλων και μελών διοίκησης που αρνούνται να συνεργασθούν με την Αρχή ή έχουν επιδείξει παράνομη συμπεριφορά. Η επιβαλλόμενη κύρωση μπορεί να φθάσει έως και την ποινή της οριστικής παύσης.

Στην παρ. 11 καθιερώνεται υποχρέωση του Συνήγορου του Πολίτη, εφόσον προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, να διαβιάσει την έκθεση και στον αρμόδιο εισαγγελέα. Για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, αν κριθεί ότι παρίσταται ανάγκη παρέμβασης της αρμόδιας δικαστικής αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή φορέα, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει σε αυτούς σχετική έκθεση.

ΑΡΘΡΟ 5

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται τα θέματα προσωπικού της Αρχής. Ειδικότερα με την παρ. 1 οι θέσεις των ειδικών και βοηθών επιστημόνων, δηλαδή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Αρχής που εκτελεί το κύριο έργο της, γίνονται θέσεις με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, όπως ορίζει ο ν. 3051/2002 για όλες τις ανεξάρτητες αρχές. Οι θέσεις αυτές αυξάνονται κατά 30 των ειδικών και κατά 20 των βοηθών επιστημόνων.

Η αύξηση αυτή θεωρείται απολύτως αναγκαία: α) λόγω του όγκου των αναφορών των πολιτών, ο οποίος αυξάνεται κατακόρυφα, ενώ ο αριθμός των μελών του προσωπικού έχει παραμείνει αμετάβλητος από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής και β) λόγω της νέας αποστολής του Συνήγορου του Πολίτη για την προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού, αποστολή την οποία του εμπιστεύεται το παρόν νομοσχέδιο. Με την παρ. 1 ρυθμίζονται επίσης τα προσόντα και ο τρόπος επιλογής του ειδικού επιστημονικού προσωπικού.

Η παρ. 2 περιέχει εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης του Συνήγορου του Πολίτη που θα ρυθμίζει τα θέματα αξιολόγησης του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Αρχής.

Στην παρ. 3 περιλαμβάνονται οι ήδη ισχύουσες διατάξεις για την απόσπαση με ειδική διαδικασία υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών που επιτελούν έργο ειδικών επιστημόνων. Περιλαμβάνεται επίσης η δυνατότητα ανανέωσης της απόσπασης αυτής, σε εναρμόνιση με το καθε-

στώς της διάρκειας που διέπει τους ειδικούς επιστήμονες, καθεστώς που κρίθηκε επιβεβλημένο από το ν. 3051/2002.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 6 ρυθμίζονται τα θέματα αποδοχών του προσωπικού της Αρχής, που κατ' ουσίαν δεν διαφοροποιούνται από τα ισχύοντα.

Στην παρ.7 ρυθμίζονται τα θέματα του Διευθυντή της Γραμματείας της Αρχής, η οποία περιλαμβάνει τις υπηρεσίες διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης της Αρχής, κατ' αναλογία προς τα ισχύοντα στον Υπαλληλικό Κώδικα, με τις αναγκαίες προσαρμογές που επιβάλλονται από τον ανεξάρτητο χαρακτήρα της Αρχής.

ΑΡΘΡΟ 6

Το άρθρο 6 περιέχει ισχύουσα διάταξη απαγόρευσης χρήσης του τίτλου «Συνήγορος του Πολίτη», ο οποίος κατοχυρώνεται πλέον και στο άρθρο 103 παρ. 9 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 7

Στο άρθρο 7 περιέχονται οι τελικές και μεταβατικές διατάξεις, ιδίως οι αναγκαίες μετά τη μετατροπή των θέσεων του ειδικού επιστημονικού προσωπικού (ειδικοί επιστήμονες και βοηθοί επιστήμονες) σε θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από θέσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Η ρύθμιση της παρ. 4 έχει τεθεί, επειδή οι θέσεις αυτές θα προκηρυχθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και εύλογα μπορεί να υποθεθεί ότι από κοινού με άλλους επιστήμονες θα θέσει υποψηφιότητα και η συντριπτική πλειονότητα των ήδη υπηρετούντων ειδικών επιστημόνων και βοηθών επιστημόνων στον Συνήγορο του Πολίτη. Δεδομένου ότι οι Βοηθοί Συνήγοροι τελούν σε άμεση ιεραρχική σχέση προς αυτήν την κατηγορία των υποψηφίων, επιβάλλεται μια μεταβατική σύνθεση της επιτροπής, προκειμένου να μην καταλείπεται οποιαδήποτε εντύπωση υποκειμενικής ή μεροληπτικής κρίσης εκ μέρους των μελών της επιτροπής. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο, ειδικά για αυτές τις πρώτες κρίσεις, οι δύο Βοηθοί Συνήγοροι που προβλέπονται στο άρθρο 5 παρ. 1 ως μέλη της επιτροπής, αντικαθίστανται, από δύο πρώην μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών.

ΑΡΘΡΟ 8

Στο άρθρο 8 ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κων. Σκανδαλίδης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νικ. Χριστοδουλάκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Συνήγορος του Πολίτη

Άρθρο 1 Αποστολή

1. Η ανεξάρτητη αρχή «Συνήγορος του Πολίτη» έχει ως αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 του παρόντος, για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει επίσης ως αποστολή του την προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη επικουρείται από πέντε Βοηθούς Συνηγόρους. Ως Βοηθοί Συνήγοροι επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση και απολαύουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής. Ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Δίωξη επιτρέπεται κατόπιν εγκλήσεως μόνο για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου.

Άρθρο 2 Εκλογή – Θητεία

1. Οι Βοηθοί Συνήγοροι διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από πρόταση του Συνήγορου του Πολίτη.

2. Αναπλήρωση του Συνήγορου του Πολίτη χωρεί εφόσον απουσιάζει ή κωλύεται προσκαίρως να ασκήσει τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζει έναν εκ των Βοηθών Συνηγόρων ως αναπληρωτή του.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να παυθεί για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων του.

Οι Βοηθοί Συνήγοροι παύονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από πρόταση του Συνήγορου του Πολίτη, για σωματική ή πνευματική ανικανότητα εκτέλεσης των καθηκόντων τους, καθώς και για ανεπάρκεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η λήξη της θητείας του Συνήγορου του Πολίτη, για οποιονδήποτε λόγο, επιφέρει αυτοδίκαια και τη λήξη της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων, οι οποίοι συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους, έως το διορισμό νέων Βοηθών Συνηγόρων και πάντως όχι μετά πάροδο τριών μηνών από το διορισμό νέου Συνήγορου του Πολίτη.

4. Κατά τη διάρκεια της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Στους Βοηθούς Συνηγόρους επιτρέπεται η άσκηση κα-

θηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Άρθρο 3 **Αρμοδιότητες**

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αρμόδιος για θέματα που ανάγονται στις υπηρεσίες: α) του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, γ) των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δ) των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται από αυτό κατά ποσοστό τουλάχιστον 51%, καθώς και επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, στις οποίες ο Ο.Τ.Α. κατέχει το 51% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου. Εξαιρούνται οι τράπεζες και το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται ο όρος «δημόσια υπηρεσία» ή «δημόσιες υπηρεσίες» νοούνται οι αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής. Για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αρμόδιος και για θέματα που ανάγονται σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού.

2. Στην αρμοδιότητά του δεν υπάγονται οι υπουργοί και υφυπουργοί ως προς τις πράξεις που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας, τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δικαστικές αρχές, οι στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα, που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για δραστηριότητες που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική ή στις διεθνείς σχέσεις της Χώρας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι ανεξάρτητες αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κρατική ασφάλεια. Δεν υπάγονται επίσης στην αρμοδιότητά του θέματα που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας ατομικό ή συλλογικό:

i) προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο, ii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση, iii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη, iv) ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δικαστικής αρχής.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη με απόφασή του αναθέτει αρμοδιότητες στους Βοηθούς Συνηγόρους, εποπτεύει και συντονίζει το έργο τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει το έργο της Αρχής, παρουσιάζει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και αναγκαίες νο-

μοθετικές ρυθμίσεις.

Η έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη υποβάλλεται το Μάρτιο κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής, συζητείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και να κοινοποιεί στον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Άρθρο 4 **Διαδικασία Έρευνας**

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ενώσεως προσώπων. Ο Συνήγορος του Πολίτη δέχεται επίσης αναφορές από κάθε άμεσα ενδιαφερόμενο παιδί ή τον ασκούντα τη γονική μέριμνα, ή συγγενή κατ' ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου έως το δεύτερο βαθμό, τον επίτροπο ή τον προσωρινό επίτροπο. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ως παιδί νοείται όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται να επιληφθεί υποθέσεων αυτεπαγγέλτως.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται περιπτώσεων, κατά τις οποίες η διοικητική ενέργεια έχει γεννήσει δικαιώματα ή έχει δημιουργήσει ευνοϊκές καταστάσεις υπέρ τρίτων, που ανατρέπονται μόνο με δικαστική απόφαση, εκτός εάν προφανώς συντρέχει παρανομία ή έχουν σχέση κατά το κύριο αντικείμενό τους με την προστασία του περιβάλλοντος.

4. Η αναφορά υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από το ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων για τις οποίες προσφεύγει στον Συνήγορο του Πολίτη, καταχωρείται δε σε ειδικό μητρώο. Η υποβολή της αναφοράς δεν αναστέλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες για την άσκηση ενδίκου μέσου ή βοηθήματος και δεν εξαρτάται από την παράλληλη αίτηση θεραπείας, ιεραρχικής προσφυγής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί, προτού επιληφθεί της υποθέσεως, να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να ασκήσει διοικητική προσφυγή.

Σε περίπτωση που ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται του θέματος πριν αποφασίσει το αρμόδιο όργανο ή παρέλθει άπρακτη προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της προσφυγής.

Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή ασκείται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται κατά την έρευνα των υποθέσεων να ζητεί τη συνδρομή του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ή άλλων ελεγκτικών σωμάτων της Διοίκησης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητεί από τις δημόσιες υπηρεσίες κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Κατά την εξέταση εγγράφων και άλλων στοιχείων, που βρίσκονται στη διάθεση δημοσίων υπηρεσιών, δεν μπορεί να αντιταχθεί ο χαρακτηρισμός τους ως απόρρητο,

εκτός εάν αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο την έρευνα. Η μη σύμπραξη δημόσιας υπηρεσίας στη διεξαγωγή της αποτελεί αντικείμενο ειδικής έκθεσης του Συνήγορου του Πολίτη προς τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό.

Για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητά με ειδικά αιτιολογημένο έγγραφο του από ιδιώτη που κατονομάζεται στην αναφορά έγγραφα ή άλλα στοιχεία για την υπόθεση. Ο χαρακτηρισμός των στοιχείων αυτών ως απορρήτων δεν μπορεί να του αντιταχθεί. Στην περίπτωση αυτή ο Συνήγορος του Πολίτη υποχρεούται να διασφαλίζει τα προσωπικά και επαγγελματικά απόρρητα των ιδιωτών, και να μη δημοσιεύει στοιχεία ικανά να καταστήσουν δυνατό τον προσδιορισμό τους. Σε περίπτωση που ιδιώτης αρνείται να παράσχει τα παραπάνω στοιχεία, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή δημόσιας υπηρεσίας, επαγγελματικού συλλόγου ή φορέα κατά περίπτωση, καθώς και της εισαγγελικής αρχής.

6. Μετά το πέρας της έρευνας ο Συνήγορος του Πολίτη, εφόσον το απαιτεί η φύση της υπόθεσης, μπορεί να συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες, διαμεσολαβεί δε με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος του πολίτη.

Ο Συνήγορος του Πολίτη στις προτάσεις του προς τις υπηρεσίες μπορεί να θέτει προθεσμία, μέσα στην οποία οφείλουν να τον ενημερώσουν για τις ενέργειές τους σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεων του ή για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεων του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

7. Ο Συνήγορος του Πολίτη, όταν η αναφορά στρέφεται κατά ιδιώτη, προβαίνει σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες, προκειμένου να εξαλειφθούν τα προβλήματα που έχουν τεθεί υπόψη του και προτείνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ενδιαφερόμενου παιδιού. Ειδικότερα, όταν οι συνθήκες λειτουργίας ενός νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού, μπορεί να προτείνει τα αναγκαία οργανωτικά και λειτουργικά μέτρα. Το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ενημερώσει τον Συνήγορο του Πολίτη για τα μέτρα που έχει λάβει ή προτίθεται να λάβει, εντός της προθεσμίας που του έχει ταχθεί. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεων του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

8. Ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υποθέσεώς του.

9. Το προσωπικό της Αρχής υπέχει καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία των οποίων λαμβάνει γνώση στο πλαίσιο της έρευνας και είναι απόρρητα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή εξαιρούνται από το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, κατά τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και κάθε άλλη συναφή διάταξη.

10. Άρνηση λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης να συνεργασθεί με το Συνήγορο του Πολίτη, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα παράβασης καθήκοντος, για δε τα μέλη διοίκησης λόγο

αντικατάστασής τους.

Αν κατά την έρευνα διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση στο αρμόδιο όργανο και μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου ή να προτείνει τη λήψη άλλων μέτρων, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να τάσσει εύλογη προθεσμία εν όψει των περιστάσεων, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας παραγγέλλει ο ίδιος τον έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί επίσης σε σοβαρές περιπτώσεις να προκαλέσει με έγγραφο του προς το αρμόδιο όργανο την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου λειτουργού ή υπαλλήλου για την ανωτέρω παράλειψη άσκησης του ενδεικνυόμενου ελέγχου. Αν προκύπτει από εκθέσεις του Συνήγορου του Πολίτη ότι λειτουργός ή υπάλληλος δημόσιας υπηρεσίας παρακωλύει, για δεύτερη φορά εντός τριετίας, το έργο της έρευνας ή αρνείται χωρίς σοβαρό λόγο να συμπράξει στην επίλυση του προβλήματος μπορεί να του επιβληθεί η ποινή οριστικής παύσης.

11. Αν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση και στον αρμόδιο εισαγγελέα. Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, αν κριθεί ότι παρίσταται ανάγκη παρέμβασης της αρμόδιας δικαστικής αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή φορέα, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει σε αυτούς σχετική έκθεση.

Άρθρο 5

Ειδικοί Επιστήμονες, Βοηθοί Επιστήμονες - Γραμματεία

1. Συνιστώνται 75 θέσεις ειδικών επιστημόνων και 50 θέσεις βοηθών επιστημόνων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Προσόντα διορισμού είναι τα ακόλουθα:

α) Για τους ειδικούς επιστήμονες, τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (ΦΕΚ 39 Α') «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα».

β) Για τους βοηθούς επιστήμονες, πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και γνώση μιας ξένης γλώσσας.

Οι διατάξεις για το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού στις θέσεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται. Η ιδιότητα του συνταξιούχου αποτελεί κώλυμα διορισμού στις πιο πάνω θέσεις.

Οι διατάξεις του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α') «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις» εφαρμόζονται και για τις θέσεις των βοηθών επιστημόνων του παρόντος.

Η εμπειρία αποτελεί στοιχείο που εκτιμάται ιδιαίτερα για την αξιολόγηση των υποψηφίων. Ως εμπειρία νοείται η άσκηση έργου που σχετίζεται με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης ή η απασχόληση σε ανεξάρτητη αρχή με συναφές με το Συνήγορο του Πολίτη έργο.

Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων μπορούν να εξειδικεύονται κάθε φορά οι απαιτούμενοι τίτλοι σπουδών, βασικοί και μεταπτυχιακοί, και να προσδιορίζονται η ξένη γλώσσα, και το επίπεδο αυτής, η απαιτούμενη

εμπειρία, καθώς και η γνώση χρήσης Η/Υ. Ως προς την απόδειξη του επιπέδου της ξένης γλώσσας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 28 του π.δ. 50/2001. Η επιλογή του επιστημονικού και λοιπού προσωπικού γίνεται από πενταμελή επιτροπή που αποτελείται από τον Συνήγορο του Πολίτη ως Πρόεδρο, δύο Βοηθούς Συνηγόρους και δύο καθηγητές Α.Ε.Ι., οριζόμενους με απόφαση της Αρχής. Για τα θέματα επιλογής προσωπικού που δεν περιλαμβάνονται κάθε φορά στην προκήρυξη ή δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 291/1998 «Κανονισμός λειτουργίας για τη διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού του Συνηγόρου του Πολίτη».

2. Τα κριτήρια, ο χρόνος, η συχνότητα, ο τύπος, η διαδικασία και το όργανο αξιολόγησης των ειδικών και των βοηθών επιστημόνων καθορίζονται με απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη.

3. Στο Συνήγορο του Πολίτη αποσπώνται και ασκούν καθήκοντα ειδικού επιστήμονα έως εικοσιπέντε (25) μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι του Δημοσίου, των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. της περιπτ. ε΄ της παρ.1 του άρθρου 3 που συγκεντρώνουν τα προσόντα ειδικού επιστήμονα της παρ. 1α του παρόντος άρθρου ή είναι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του δημόσιου τομέα με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία και με άριστη γνώση ξένης γλώσσας. Η επιλογή των υποψηφίων για απόσπαση υπαλλήλων γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω παραγράφου 1. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη. Η απόσπαση διαρκεί τρία (3) έτη, μπορεί να παρατείνεται μια ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τις αποσπάσεις που παρατάθηκαν αυτοδικαίως με την παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 3013/2002.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002, οι αποδοχές των ειδικών και βοηθών επιστημόνων, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από πρόταση της Αρχής. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω κ.υ.α. εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Στο λοιπό προσωπικό της Αρχής καταβάλλονται οι αποδοχές που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

5. Οι ειδικοί επιστήμονες, οι βοηθοί επιστήμονες, καθώς και οι αποσπασμένοι υπάλληλοι που ασκούν καθήκοντα ειδικών επιστημόνων, σε περίπτωση που διώκονται ή ενάγονται για πράξη ή παράλειψη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μπορεί να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

6. Οι αποσπασμένοι κατά οποιονδήποτε τρόπο υπάλληλοι που υπηρετούν στην Αρχή λαμβάνουν το σύνολο των τακτικών αποδοχών, καθώς και όλα τα με οποιαδήποτε ονομασία επιδόματα και οποιοσδήποτε αμοιβές, παροχές και κάθε φύσεως απολαβές και αποζημιώσεις της οργανικής τους θέσης, πλην του επιδόματος θέσεως ευθύνης και των επιδομάτων που συνδέονται με την ενεργό άσκηση καθηκόντων στον φορέα που ανήκουν οργανικά. Επίσης λαμβάνουν την ειδική πρόσθετη αμοι-

βή που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002.

Οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α΄) εφαρμόζονται και για την υπηρεσία των υπαλλήλων που αποσπώνται κατά την ανωτέρω παράγραφο 3 στο Συνήγορο του Πολίτη.

7. Στη Γραμματεία της Αρχής προΐσταται δημόσιος υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας με βαθμό διευθυντή του άρθρου 79 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999). Η πλήρωση της θέσης του διευθυντή, που συνιστάται με το παρόν άρθρο, γίνεται με απόφαση ειδικού συμβουλίου που αποτελείται από τον Συνήγορο του Πολίτη ως πρόεδρο και μέλη τους Βοηθούς Συνηγόρους του Πολίτη, ύστερα από αίτηση υποψηφιότητας, που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία που τάσσεται με δημόσια πρόσκληση προς τους ενδιαφερόμενους. Η αίτηση υποψηφιότητας συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα, το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου. Δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας έχουν μόνιμοι υπάλληλοι ΠΕ κατηγορίας δημόσιων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. και ανεξάρτητων αρχών που έχουν τα προσόντα προαγωγής στο βαθμό διευθυντή κατά την παρ. 2 του άρθρου 82 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999). Το Ειδικό Συμβούλιο καλεί σε προφορική συνέντευξη τους υποψηφίους προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη για την ικανότητα και την προσωπικότητά τους, ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι σχετικές με τη συνεκτίμηση και την έννοια της εμπειρίας, εφαρμόζονται αναλόγως και για την επιλογή του διευθυντή.

Ο υπάλληλος που θα επιλεγεί κατά τα ανωτέρω για τη θέση του διευθυντή μετατάσσεται, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη, με απόφαση του οικείου Υπουργού χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και εντάσσεται με την ίδια απόφαση στο βαθμό της θέσης του διευθυντή.

Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης η επιλογή για την πλήρωση της θέσης του διευθυντή γίνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η απόσπαση του κατά την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 2477/1997 διευθυντή λήγει αυτοδικαίως με την ολοκλήρωση της κατά τα ανωτέρω μετάταξης του διευθυντή και ο χρόνος της απόσπασης αυτής λογίζεται για κάθε συνέπεια ως υπηρεσία σε θέση βαθμού διευθυντή του άρθρου 79 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999).

Άρθρο 6 **Τίτλος της Αρχής**

Απαγορεύεται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο η χρήση του τίτλου «Συνήγορος του Πολίτη» ή τίτλου παρεμφερούς που μπορεί να δημιουργήσει στο κοινό σύγχυση σε σχέση με την ως άνω Αρχή.

Άρθρο 7 **Τελικές και μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2477/1997, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3013/2002 και οι θέσεις του βοηθητικού επιστημονικού προσωπικού της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 2623/1998 διατηρούνται

και καταργούνται με τη λήξη της σύμβασης εργασίας των υπηρετούντων στις θέσεις αυτές ή και προ αυτής, εφόσον κενωθούν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

2. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 216/1974, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, ισχύουν και για αποσπάσεις υπαλλήλων στην υπηρεσία του Συνήγορου του Πολίτη. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 3051/2002 ισχύουν και για το μόνιμο προσωπικό των Ο.Τ.Α. και των ανεξάρτητων αρχών που είναι αποσπασμένοι στο Συνήγορο του Πολίτη.

3. Γενικές ή ειδικές διατάξεις που είναι αντίθετες με τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργούνται. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2623/1998 (ΦΕΚ 139 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά και προστίθεται μία (1) ακόμη θέση για τις ανάγκες βοηθού συνηγόρου.

4. Κατά την πρώτη επιλογή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, για τις θέσεις ειδικών επιστημόνων και για τις θέσεις βοηθών επιστημόνων, η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 παρ. 1 του παρόντος νόμου επιτροπή αποτελείται από τον Συνήγορο του Πολίτη, δύο (2) καθηγητές Α.Ε.Ι. και δύο (2) πρώην μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών.

Άρθρο 9 **Ισχύς**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κ. Σκανδαλίδης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Συνήγορος του Πολίτη»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες:

Α. Επί του τακτικού προϋπολογισμού.

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 2.950.000 ευρώ περίπου, που αναλύεται ως ακολούθως:

α. 55.000 ευρώ από τη σύσταση μιας (1) επιπλέον θέσης βοηθού Συνηγόρου. (άρθρο 1 παρ. 2)

β. 2.440.000 ευρώ από τη σύσταση εβδομήντα πέντε (75) νέων θέσεων ειδικών επιστημόνων και πενήντα (50) θέσεων βοηθών επιστημόνων στο Συνήγορο του Πολίτη. (άρθρο 5 παρ. 1)

γ. 26.500 ευρώ από τη σύσταση μιας (1) θέσης με βαθμό διευθυντή, ο οποίος και θα προΐσταται της Γραμματείας της Αρχής. (άρθρο 5 παρ. 7)

δ. 28.500 ευρώ από την αύξηση κατά μία (1) των θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συσταθεί (άρθρο 8 παρ. 1 ν. 2623/1998) στο Συνήγορο του Πολίτη για τις ανάγκες των βοηθών Συνηγόρων.

(άρθρο 8 παρ. 3)

ε. 400.000 ευρώ περίπου από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων που προκύπτουν από την κατά τα ανωτέρω αύξηση των θέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη.

2. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού, λόγω της προαναφερόμενης αύξησης των θέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Ειδ. Φορέας 07-610 «Συνήγορος του Πολίτη»).

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. Σκανδαλίδης

Αριθμ. 230 /24 / 2002

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Συνήγορος του Πολίτη»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το έργο, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της ανεξάρτητης αρχής «Συνήγορος του Πολίτη». Ειδικότερα μεταξύ άλλων προβλέπονται τα εξής:

1.α. Επαναπροσδιορίζεται η αποστολή της ανωτέρω ανεξάρτητης αρχής στην οποία ανατίθεται και η προώθηση και προαγωγή των κατοχυρωμένων νόμιμα δικαιωμάτων του παιδιού.

β. Διευρύνονται οι φορείς στις υπηρεσίες των οποίων εκτείνεται η διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη, με την προσθήκη σ' αυτές και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που: i) ασκούν ανατεθειμένη από το νόμο διοικητική αρμοδιότητα, ii) ανήκουν στο Κράτος κατά ποσοστό τουλάχιστον 51% ή επιχειρηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους σε ποσοστό 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους και των θυγατρικών τους επιχειρήσεων, καθώς και των αμιγώς μεικτών επιχειρήσεων των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, στις οποίες ο ο.τ.α. κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 50% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου. Από την αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη εξαιρούνται οι Τράπεζες και το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

γ. Αυξάνονται κατά μία (από 4 σε 5) οι θέσεις των Βοηθών Συνηγόρων, οι οποίοι επικουρούν στο έργο του το Συνήγορο του Πολίτη. (άρθρο 1)

2.α. Επανακαθορίζεται ο τρόπος επιλογής του Συνηγόρου του Πολίτη και ορίζεται ότι, αυτός επιλέγεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναπλήρωση του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και με την παύση αυτού και των Βοηθών Συνηγόρων.

γ. Επιτρέπεται στους Βοηθούς Συνηγόρους η άσκηση καθηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού Πανεπιστημίων, με καθεστώς μερικής απασχόλησης. (άρθρο 2)

3.α. Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη και ορίζεται ότι, η εν λόγω Αρχή είναι αρμόδια, όσον αφορά στην προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, για τα θέματα που ανάγονται σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία προσβάλλουν τα δικαιώματα αυτά.

β. Ορίζεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, με απόφασή του, αναθέτει αρμοδιότητες στους Βοηθούς Συνηγόρους και εποπτεύει το έργο τους. (άρθρο 3)

4. Επανακαθορίζεται η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία ενεργεί ο Συνήγορος του Πολίτη κατά τη διεξαγωγή της έρευνας σε κάθε υπόθεση. Ειδικότερα εισάγονται οι κατωτέρω νέες ρυθμίσεις:

i) Καθορίζονται τα πρόσωπα τα οποία μπορούν να υποβάλλουν αναφορές στο Συνήγορο του Πολίτη για θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα στην εν λόγω Αρχή, προτού επιληφθεί της υποθέσεως, να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να ασκήσει διοικητική προσφυγή.

iii) Στην περίπτωση επανάληψης της αναφοράς κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης, η υπόθεση μπορεί να τίθεται στο αρχείο, με σχετική πράξη του Συνηγόρου του Πολίτη.

iv) Κατά την έρευνα των υποθέσεων, η Αρχή μπορεί να ζητά τη συνδρομή και άλλων ελεγκτικών σωμάτων της Διοίκησης.

v) Τα έγγραφα ή άλλα στοιχεία που χαρακτηρίζονται απόρρητα και αφορούν στην εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις, εξετάζονται μόνο από το Συνήγορο του Πολίτη ή από τον αρμόδιο Βοηθό Συνήγορο, μετά από ειδική έγγραφη εντολή του Συνηγόρου του Πολίτη.

vi) Καθορίζεται η διαδικασία για την έρευνα υποθέσεων, που σχετίζονται με την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού.

vii) Σε περίπτωση που παρίσταται ανάγκη παρέμβασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή φορέα για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει σ' αυτούς σχετική έκθεση. (άρθρο 4)

5. Ρυθμίζονται θέματα προσωπικού και γραμματειακής υποστήριξης της Αρχής. Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

α. Συνιστώνται εβδομήντα πέντε (75) θέσεις ειδικών επιστημόνων και πενήντα (50) θέσεις βοηθών επιστημόνων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

β. Ορίζονται ευθέως τα προσόντα πρόσληψης των ειδικών επιστημόνων.

γ. Για τις θέσεις ειδικών επιστημόνων και βοηθών επι-

στημόνων, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθορίζουν ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού, η δε ιδιότητα του συνταξιούχου αποτελεί κώλυμα διορισμού.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα πρόσληψης και δικηγόρων στις θέσεις των βοηθών επιστημόνων της Αρχής, με ταυτόχρονη αναστολή άσκησης του δικηγορικού τους λειτουργήματος και χωρίς να θίγονται τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα.

ε. Τα θέματα αξιολόγησης των ειδικών και βοηθών επιστημόνων καθορίζονται με απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη.

στ. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της απόσπασης στην Αρχή, υπαλλήλων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για περισσότερες από μία φορές.

ζ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α. και κατόπιν σχετικής πρότασης της Αρχής, των αποδοχών των ειδικών και βοηθών επιστημόνων, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3051/2002, που προβλέπουν την καταβολή ειδικής πρόσθετης αμοιβής στο προσωπικό των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών. Στο λοιπό προσωπικό της Αρχής καταβάλλονται οι αποδοχές, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

η. Παρέχεται επίσης, στους ειδικούς επιστήμονες, τους βοηθούς επιστήμονες, καθώς και στους αποσπώμενους στην Αρχή υπαλλήλους, που ασκούν καθήκοντα ειδικών επιστημόνων, η δυνατότητα να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σε περίπτωση που διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

θ. Η υπηρεσία των αποσπώμενων στο Συνήγορο του Πολίτη λογίζεται ως υπηρεσία προϊστάμενου τμήματος και συνεκτιμάται ως επιπλέον προσόν για την προαγωγή ή την κατάληψη θέσεων ανώτερης ιεραρχικής βαθμίδας στις υπηρεσίες που ανήκουν οργανικά.

ι. Συνιστάται θέση Διευθυντή, ο οποίος προϊστάται της Γραμματείας της Αρχής και προέρχεται από μόνιμους υπαλλήλους ΠΕ κατηγορίας δημοσίων υπηρεσιών, ν.π.δ.δ., ο.τ.α. και ανεξάρτητων αρχών, που έχουν τα προσόντα προαγωγής στο βαθμό του Διευθυντή (άρθρο 82 παρ. 2 του ν. 2683/1999).

Η πλήρωση της συνιστώμενης θέσης γίνεται με απόφαση ειδικού συμβουλίου, που έχει την οριζόμενη συγκρότηση και σύμφωνα με την επίσης καθοριζόμενη διαδικασία. Ορίζεται ότι ο υπάλληλος που θα επιλεγεί για την εν λόγω θέση μετατάσσεται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, με υπουργική απόφαση, χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. (άρθρο 5)

6. Κατοχυρώνεται ο τίτλος της Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη», η χρήση του οποίου απαγορεύεται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. (άρθρο 6)

7. Με τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπονται τα εξής:

i) Οι υφιστάμενες στο Συνήγορο του Πολίτη σαράντα πέντε (45) θέσεις ειδικών και τριάντα (30) θέσεις βοηθών επιστημόνων διατηρούνται και καταργούνται με τη λήξη της σύμβασης εργασίας των υπηρετούντων στις θέσεις αυτές ή και προ αυτής, εφόσον οι θέσεις αυτές κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

ii) Για τις αποσπάσεις υπαλλήλων στο Συνήγορο του Πολίτη, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 216/1974, που προβλέπουν μεταξύ άλλ-

λων ότι, η μισθοδοσία των αποσπώμενων βαρύνει τις υπηρεσίες και τους φορείς εκ των οποίων αυτοί αποσπώνται.

iii) Παρέχεται η δυνατότητα μετάταξης σε κενές οργανικές θέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και μονίμων υπαλλήλων ο.τ.α. και ανεξάρτητων Αρχών, οι οποίοι υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του προτεινόμενου νόμου, με απόσπαση, στην εν λόγω Αρχή.

iv) Αυξάνονται κατά μία (1) οι θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συσταθεί στον Συνήγορο του Πολίτη (άρθρο 8 παρ. 1 ν. 2623/1998) για τις ανάγκες του Βοηθού Συνηγόρου, η θέση του οποίου συνιστάται με το άρθρο 1 του νομοσχεδίου.

v) Καθορίζεται ειδική συγκρότηση της Επιτροπής που θα επιλέξει τους ειδικούς επιστήμονες και τους βοηθούς επιστήμονες, κατά την πρώτη επιλογή, μετά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 7)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού οι ακόλουθες δαπάνες:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 2.950.000 ευρώ περίπου, που αναλύεται ως ακολούθως:

α. 55.000 ευρώ από τη σύσταση μιας (1) επιπλέον θέσης βοηθού Συνηγόρου. (άρθρο 1 παρ. 2)

β. 2.440.000 ευρώ από τη σύσταση εβδομήντα πέντε (75) νέων θέσεων ειδικών επιστημόνων και πενήντα (50) θέσεων βοηθών επιστημόνων στο Συνήγορο του Πολίτη. (άρθρο 5 παρ. 1)

γ. 26.500 ευρώ από τη σύσταση μιας (1) θέσης με βαθμό Διευθυντή, ο οποίος και θα προΐσταται της Γραμματείας της Αρχής. (άρθρο 5 παρ. 7)

δ. 28.500 ευρώ από την αύξηση κατά μία (1) των θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συσταθεί (άρθρο 8 παρ. 1 ν. 2623/1998) στο Συνήγορο του Πολίτη για τις ανάγκες των βοηθών Συνηγόρων. (άρθρο 8 παρ. 3)

ε. 400.000 ευρώ περίπου από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων που προκύπτουν από την κατά τα ανωτέρω αύξηση των θέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη.

2. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 200.000 ευρώ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού, λόγω της προαναφερόμενης αύξησης των θέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη.

3. Αποτροπή δαπάνης ύψους 1.500.000 ευρώ περίπου, από την κατάργηση των υφιστάμενων στην Αρχή σαράντα πέντε (45) θέσεων ειδικών επιστημόνων και τριάντα (30) θέσεων βοηθών επιστημόνων (άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2477/1997 και άρθρο 8 παρ. 4 του ν. 2628/1998), μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των ήδη υπηρετούντων. (άρθρο 7 παρ. 1)

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2002

Ο Γενικός Διευθυντής
α.α.

Γεώργιος Καρράς